

Sygn. akt II KO 11/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie przeciwko A. B.-M. i innym
oskarżonym z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw.
z art. 273 k.k. i in.
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 27 marca 2019 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Ł.
zawartego w postanowieniu z dnia 18 stycznia 2019 r., sygn. IV K [...],
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w Ł. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że spośród 45 oskarżonych w sprawie o czyny z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 273 k.k. oraz art. 286 § 1 k.k. i art. 229 § 1 k.k., dotyczących nakłaniania do wydawania poświadczających nieprawdę zaświadczeń lekarskich, 37 osób to adwokaci i radcy prawni posiadający kancelarie w Ł. czy bezpośrednio w jej okolicach i występujący systematycznie m.in. przed Sądem Rejonowym w Ł.. W dalszej części uzasadnienia odwołano się do okoliczności dotyczących działalności zawodowej oskarżonych przed sądami okręgu [...], uprzedniego

wykonywania przez nich zawodu sędziego czy prokuratora, a także licznych relacji rodzinnych i towarzyskich, w tym także z osobami wykonującymi zawód sędziego w sądach różnych szczebli w ramach właściwości Sądu Okręgowego w Ł..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w Ł. zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają tylko takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie, chociażby mylne, o braku warunków do rozpoznania w danym Sądzie sprawy w sposób obiektywny (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 1995 r., III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; z dnia 17 maja 2006 r., II KO 27/06, LEX nr 186944; z dnia 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07, LEX nr 282245).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, bezspornym jest fakt, że oskarżeni w sprawie adwokaci i radcy prawni wykonywali przez wiele lat i nadal wykonują zawód adwokata lub radcy prawnego, który siłą rzeczy łączy się z ich występowaniem przed sądami różnych szczebli w ramach właściwości Sądu Okręgowego w Ł.. Generalnie taka sytuacja nie upoważnia jeszcze do wniosku, że Sąd miejscowo właściwy nie ma warunków do rzetelnego i obiektywnego rozpoznania niniejszej sprawy. Zwykle służbowe relacje adwokatów czy radców prawnych z Sądem nie powinny być uznawane za okoliczność mogącą wywierać wpływ na swobodę orzekania, względnie stwarzającą przekonania o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny. Niemniej jednak uznać należy, że okoliczności wskazane w postanowieniu o przekazaniu sprawy przez Sąd Rejonowy, tj. rozliczne związki (powiązania personalne, rodzinne i towarzyskie) pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi a sędziami orzekającymi w Sądzie Rejonowym w Ł. przy jednoczesnym uwzględnieniu liczby 37 oskarżonych adwokatów i radców prawnych przemawiają nie tylko przeciwko rozpoznawaniu tej sprawy przez wskazywany powyżej Sąd, lecz uzasadniają nadto przekazanie jej Sądowi równorzędnemu z innego okręgu.

Uznać należy, że rozpoznanie sprawy oskarżonych przez inny sąd położony w okręgu [...] może, z tych samych powodów na jakie powołano się we wniosku Sądu Rejonowego w Ł., zasadnie wywoływać wrażenie braku obiektywizmu,

a taki stan rzeczy jest nie do pogodzenia z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Ponadto, ze względu na dużą liczbę oskarżonych adwokatów i radców prawnych prowadzących praktykę przed Sądami okręgu [...], a więc znanych sędziom orzekającym w tych sądach, istnieje duże prawdopodobieństwo wystąpienia okoliczności, które mogą każdorazowo stanowić uzasadnienie wniosku o wyłączenie sędziego od rozpoznawania sprawy, złożonego przez stronę postępowania w trybie art. 41 § 1 k.p.k., a co za tym idzie w sposób istotny wpływać na sprawność i tok przedmiotowego postępowania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się zasadnie, że kryterium „dobra wymiaru sprawiedliwości” z art. 37 k.p.k. należy odnosić do takiego układu sytuacji, który może wywierać wpływ na swobodę orzekania Sądu lub stwarzać w odbiorze społecznym przekonanie o niezdolności tego sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2018 r., V KO 31/18; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18). W zaistniałym układzie okoliczności przekazanie sprawy innemu Sądowi równorzędnemu ma na celu wykluczenie mogących powstać w opinii publicznej ewentualnych wątpliwości w tym zakresie.

W ocenie Sądu Najwyższego dobro wymiaru sprawiedliwości uzasadnia zatem przeniesienie rozpoznania sprawy IV K [...] do innego Sądu równorzędnego. Jednocześnie Sąd Najwyższy uznał, że sądem właściwym powinna być jednostka spoza właściwości Sądu Okręgowego w Ł., a jednocześnie pozostająca w zakresie właściwości tego samego Sądu Apelacyjnego, dlatego też przekazał tę sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G., jako sądowi, do którego dojazd nie będzie kłopotliwy dla stron postępowania, co stwarza realne szanse na sprawne rozpoznanie sprawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji